

Η εφαρμογή των Οικοσυστημικών Υπηρεσιών ως Εργαλείο Διαχείρισης του Περιβάλλοντος

Αθήνα, 28 Φεβ & 01 Μαρ 2018

Εισαγωγή και αντικείμενο της διημερίδας

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΠΑΤΡΩΝ
UNIVERSITY OF PATRAS

Καθ. Π. Δημόπουλος

Τμήμα Βιολογίας, Τομέας Βιολογίας Φυτών

Ημέρα 1 ^η	Τετάρτη, 28 ^η Φεβρουαρίου 2018
9:00 – 10:00	Υποδοχή - Εγγραφές
10:00 – 10:30	Έναρξη διημερίδας <i>Σωκράτης Φάμελλος, Αναπληρωτής Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας</i> <i>Βροντίση Ζωή, Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου του Εθνικού Κέντρου Περιβάλλοντος και Αειφόρου Ανάπτυξης</i>
10:30 – 10:45	Εισαγωγή – Αντικείμενο διημερίδας <i>Καθ. Παναγιώτης Δημόπουλος, Τμήμα Βιολογίας, Πανεπιστημίου Πατρών</i>
10:45 – 11:15	MAES support to EU biodiversity policy <i>Anne Teller, Senior Expert European Commission, ENV.B2 – Biodiversity</i> <i>Προσκεκλημένη ομιλήτρια</i>
11:15 – 11:45	MAES: προσδιορίζοντας το «αδρανές» Εθνικό Φυσικό Κεφάλαιο <i>Καθ. Παναγιώτης Δημόπουλος, Τμήμα Βιολογίας, Πανεπιστημίου Πατρών</i>
11:45 – 12:00	Διάλειμμα - καφές
12:00 – 12:30	Οικοσυστημικές υπηρεσίες και Αποτίμηση Εθνικού Φυσικού Κεφαλαίου <i>Καθ. Δημήτριος Σκούρας, Τμήμα Οικονομικών Επιστημών, Πανεπιστημίου Πατρών</i>
12:30 – 13:00	Η χρήση των χαρτών και η αξιοποίησή τους στις αξιολογήσεις του φυσικού κεφαλαίου <i>Επ. Καθ. Ευαγγελία Δράκου, Τμήμα Γεω-πληροφορικής, Πανεπιστημίου Twente</i>
13:00 – 13:10	Σύνοψη και κλείσιμο της 1^{ης} μέρας <i>Καθ. Παναγιώτης Δημόπουλος, Τμήμα Βιολογίας, Πανεπιστημίου Πατρών</i>
13:10 – 14:00	Ελαφρύ γεύμα

Ημέρα 2 ^η	Πέμπτη, 1 ^η Μαρτίου 2018
10:00 – 10:15	Καλωσόρισμα και παρουσίαση των στόχων της ημέρας <i>Καθ. Παναγιώτης Δημόπουλος, Τμήμα Βιολογίας, Πανεπιστημίου Πατρών</i>
10:15– 10:45	Παρουσίαση δύο πιλοτικών μελετών περίπτωσης: i) ο Εθνικός Δρυμός Πάρνηθας, ii) το Μητροπολιτικό πάρκο «Αντώνης Τρίτσης» <i>Καθ. Παναγιώτης Δημόπουλος, Τμήμα Βιολογίας, Πανεπιστημίου Πατρών</i>
10:45 – 11:15	Το εννοιολογικό πλαίσιο της εφαρμογής των οικοσυστημικών υπηρεσιών <i>Δρ. Ιωάννης Κόκκορης, Τμήμα Βιολογίας, Πανεπιστήμιο Πατρών</i>
11:15 – 11:45	Η χρήση των χαρτών Οικοσυστημικών Υπηρεσιών και η αξιοποίησή τους στη διαδικασία λήψης αποφάσεων <i>Επ. Καθ. Ευαγγελία Δράκου, Τμήμα Γεω-πληροφορικής, Πανεπιστημίου Twente</i>
11:45 – 12:00	Διάλειμμα - καφές
12:00 – 13:45	Θεματικές συνεδρίες (δύο εναλλασσόμενες ομάδες συμμετεχόντων)
12:00 – 12:45	Θεματική συνεδρία 1: Αναγνώριση των οικοσυστημικών υπηρεσιών στον Εθνικό Δρυμό Πάρνηθας Μέθοδοι αναγνώρισης και αξιολόγησης των οικοσυστημικών υπηρεσιών στις προστατευόμενες περιοχές <i>Συντονιστής: Καθ. Παναγιώτης Δημόπουλος</i>
	Θεματική συνεδρία 2: Συμμετοχική χαρτογράφηση και αξιολόγηση των οικοσυστημικών υπηρεσιών: η περίπτωση του Μητροπολιτικού Πάρκου «Αντώνης Τρίτσης» <i>Συντονιστής: Επ. Καθ. Ευαγγελία Δράκου</i>
12:45 – 13:00	Διάλειμμα καφέ
13:00 – 13:45	Εναλλαγή ομάδων – επανάληψη συνεδριών 1 & 2
13:45 – 14:00	Οδικός χάρτης χαρτογράφησης στο μέλλον <i>Anne Teller, Senior Expert European Commission, ENV.B2 – Biodiversity</i> <i>Προσκεκλημένη ομιλήτρια</i>
14:00 – 14: 10	Απολογισμός – Κλείσιμο διημερίδας <i>Καθ. Παναγιώτης Δημόπουλος, Τμήμα Βιολογίας, Πανεπιστημίου Πατρών</i>
14:10 –	Ελαφρύ γεύμα

Ανάσχεση της απώλειας της βιοποικιλότητας και των οικοσυστημικών υπηρεσιών στην ΕΕ και διεθνώς

Στόχος 2

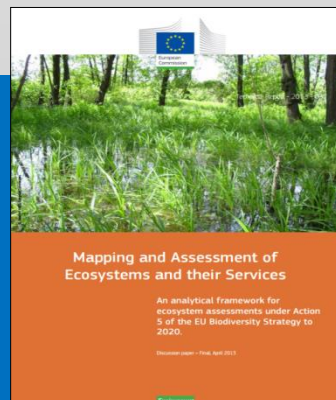
Διατήρηση οικοσυστημικών υπηρεσιών και αποκατάσταση οικοσυστημάτων

Δράση 5

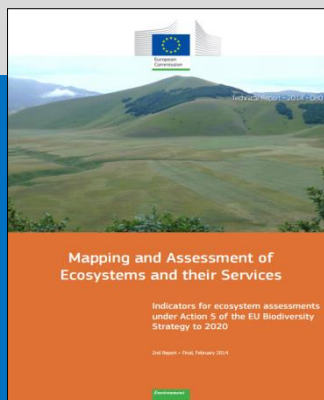
Χαρτογράφηση και αξιολόγηση των οικοσυστημάτων και των υπηρεσιών τους
στην ΕΕ: οικονομική αποτίμηση, αποτίμηση φυσικού κεφαλαίου

(**MAES** - **Map** and **Assess Ecosystems** and their **Services** in the entire EU
territory; economic valuation; develop natural capital accounts)

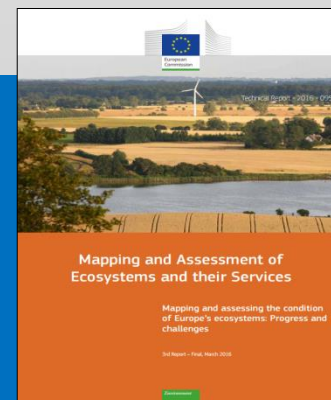
Εννοιολογικό
πλαίσιο

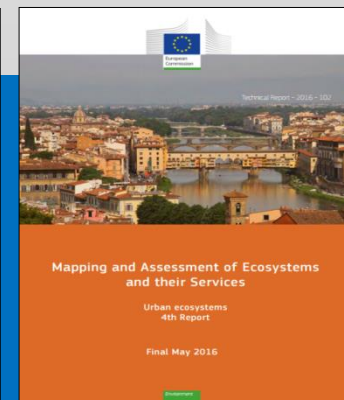
Δείκτες

Κατάσταση
οικοσυστημάτων

Αστικά
οικοσυστήματα

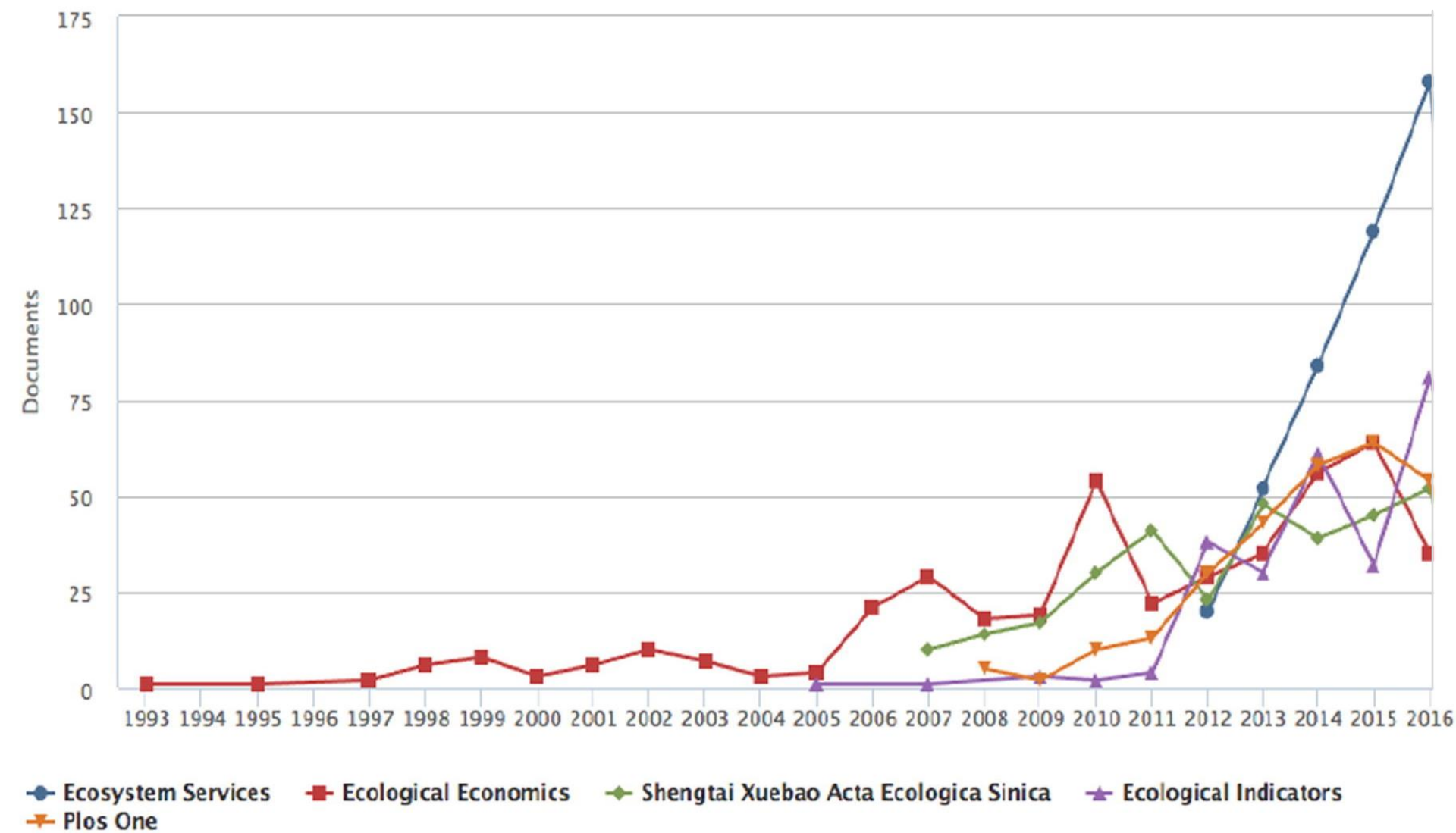
**Τι είναι οι Οικοσυστημικές υπηρεσίες
(Ecosystem Services);**

**Η συμβολή των δομών και των λειτουργιών των οικοσυστημάτων στη διατήρηση
και βελτίωση της ποιότητας ζωής του ανθρώπου (Burkhard & Maes, 2017)**

- Άμεση εξάρτηση από τα οικοσυστήματα και το φυσικό κεφάλαιο που βρίσκονται σε καλή λειτουργία και κατάσταση, τα οποία εξασφαλίζουν τη συστηματική «ροή» υπηρεσιών από τη φύση στην κοινωνία
- Ισχυρό εργαλείο στη λήψη πολιτικών αποφάσεων σε τοπικό, εθνικό και διεθνές επίπεδο:
 - ✓ Διαχείριση φυσικών πόρων
 - ✓ Προστασία του περιβάλλοντος
 - ✓ Προστασία από την κλιματική αλλαγή
 - ✓ Συμβολή στην περιβαλλοντική εκπαίδευση και έρευνα
 - ✓ Χωροταξικός σχεδιασμός
 - ✓ Περιορισμός των φυσικών καταστροφών

Επιστημονικές εργασίες σχετικές με τις οικοσυστημικές υπηρεσίες σε διεθνή περιοδικά από το 1993 μέχρι και το 2016

Πρώτη εμφάνιση του όρου “*ecosystem services*” με τη σημερινή του έννοια από τον Daily και τους Constanza et al. το 1997

Σημασία του MAES και η Δράση 5 της Ευρωπαϊκής Στρατηγικής για τη Βιοποικιλότητα

MAES' role across the environment

Στρατηγική για τη Βιοποικιλότητα

Biodiversity strategy
Achieving no net loss and supporting the 15% target

Στρατηγική για τα Δάση

Forest strategy
Focus on ecosystem services delivered by forests

Χωροταξική πολιτική

Regional policy
Enhancing jobs and growth by investing in Green Infrastructure

Water policy
Good ecological status matters

Πολιτική για το νερό

Πολιτική για το κλίμα

Climate policy
Supporting action in climate adaptation

Πολιτική για τη γεωργία

Agricultural policy
Supporting sustainable agriculture through ecological intensification

Πολιτική για τη θάλασσα

Marine policy
Marine protected areas to enhance fisheries

Είναι τα οικοσυστήματα της Ευρώπης σε καλή κατάσταση, ώστε να παρέχουν τις πολύτιμες υπηρεσίες τους ;

Μπορούμε να αποτιμήσουμε τη ροή των υπηρεσιών από τα οικοσυστήματα στην κοινωνία;

Ποιοι παράγοντες αυξάνουν ή μειώνουν την παροχή των οικοσυστημικών υπηρεσιών;

Η ανάγκη για χαρτογράφηση και αξιολόγηση των οικοσυστημάτων και των υπηρεσιών τους

Σχέδιο δράσης (MAES Action Plan)

2017

Βιο-φυσικά δεδομένα

Ομογενοποίηση
δεδομένων

- Χάρτες χρήσεων γης
- Δυνητική παροχή οικοσυστημικών υπηρεσιών

2018

Κοινωνική διάσταση

Ροή ES

Χρήση ES

Κοινωνική αντίληψη των ES

Συμμετοχή

εμπλεκόμενων φορέων

2019-2020

Οικονομική διάσταση

Οφέλη από τις ES

Οικονομική αποτίμηση

Συμμετοχή
εμπλεκόμενων
φορέων

Λήψη αποφάσεων

Βήματα

Βιοφυσική
αξιολόγηση και
χαρτογράφηση

Κοινωνική
αξιολόγηση και
χαρτογράφηση

Οικονομική
αξιολόγηση /
αποτίμηση

Μελλοντικά /
εναλλακτικά
σενάρια

Ο «οδικός χάρτης» των στόχων της διημερίδας

**Υπουργείο
Περιβάλλοντος
& Ενέργειας**

Εθνικό επίπεδο:
Εθνική πολιτική

- Περιβαλλοντική νομοθεσία
- Διαχείριση του δικτύου Natura 2000

Περιφερειακό επίπεδο:
Περιφερειακή πολιτική

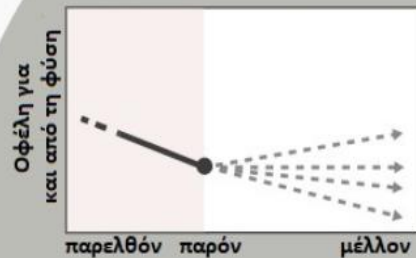
Τοπικό επίπεδο:
Δημοτική πολιτική

**Συμμετοχική εκπαίδευση -
κατάρτιση**

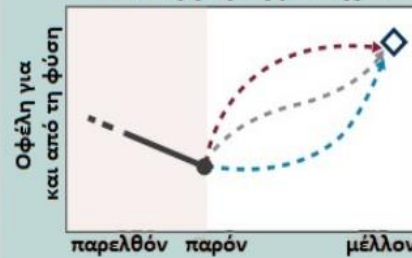
ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΑΤΖΕΝΤΑΣ

Διερευνητικά σενάρια

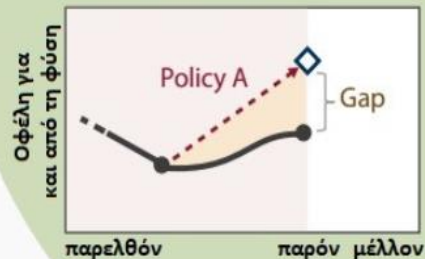
ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ

Σενάρια αναζήτησης στόχου

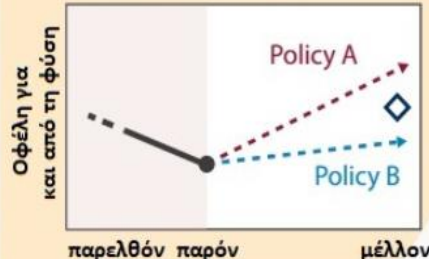

Σενάρια παρέμβασης

Αναδρομική εξέταση πολιτικής

Σενάρια εξέτασης πολιτικών

ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ

ΕΦΑΡΜΟΓΗ

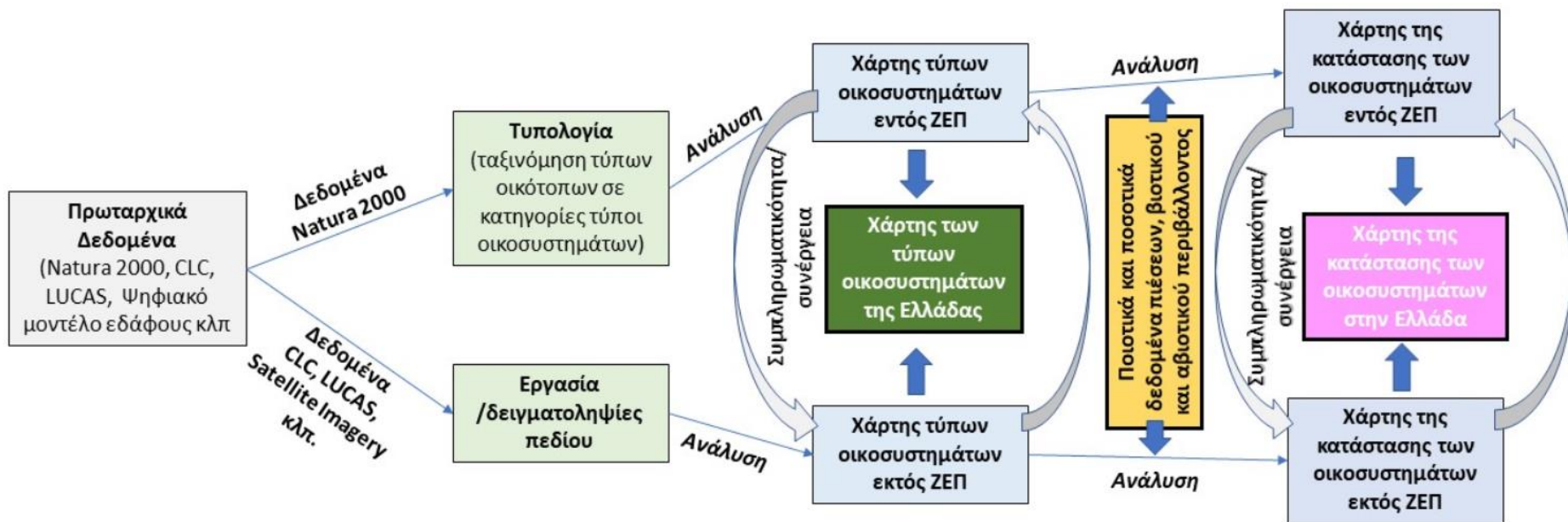
- ◇ Στόχος
- Παρατηρούμενη πορεία
- - - Αναμενόμενες πορείες
- - - Αναμενόμενες πορείες

- ➔ Στάδια
- ➡ Ροή πληροφοριών
- ➡ Επιρροή

Η εφαρμογή της Δράσης MAES (Mapping and Assessment of Ecosystems and their Services) στην Ελλάδα

Project: Life 4 Natura

Σας ευχαριστώ για την
προσοχή σας

